

1

1943

Vid genomgång av gamla anteckningar fann jag 27 sidor, utrivna ur ett block i gamla formatet 17 x 20 cm. De ger uppgifter om många exkursioner och även många data på vad som hördes över Lund på nätterna etc. Mycket ofta anges exkursionsmål och en del andra uppgifter, men tyvärr föga eller intet om utbytet. Innehållet på dessa 27 sidor renskrives härnedan i oförändrat skick, dock har en del anteckningar flyttats för att det hela skall löpa, såvitt möjligt, i kronologisk ordning. Förtydliganden har jag ibland också gjort vid personnamn etc.

Alla dessa anteckningar gäller tiden från början av mars till omkring mitten av juli 1943.

Anteckningarna torde ha legat samlade sedan 1940-talet, och det är tydligt att de nedskrevs m l m i samband med att observationerna gjordes. Kanske fanns från början en utförligare version, som nu förkommit.

Renskriften härnedan startade 1984-02-18, samma dag jag återfann ~~den~~ efter det att de legat bortglömda flera år.

(papperen)

1. Sövde-exkursionen med YM, EH, TL, KGW. (Yngve Melander, Eva Hansen, Karl Georg Wingstrand; och TL är sannolikt Thorolf Lindström).
2. Krankesjön cykeltur 14 mars.
3. fiskmås och skrättmås vid spridda tillfällen över Lund veckan 16-23 mars.
4. sparvhök i Lund våren (1943)
5. 2 ringduvor i UB-parken måndag 22 mars.
6. Övrigt: Yngve Melander m fl var vid Krankesjön 21 mars. Olsson och Wingstrand vid Lomma och Sjölanda ungefär vid den tiden. (Olsson = Gunnar Olsson, senare Gunnar Otterlind från Örebro, student 1939 om jag minns rätt).
7. Hildesborg blåsdagarna nästan intet (av fågel): ej svan, ej gravand, ej ejder, blott spridda gräsand-par, en knipflock på 15 ex varav 2 hannar ad, vidare några ringduvor, fåtaliga måsar.
8. Strandskata Lund första milda, mulna natten, klockan 0005 den 27 mars.
9. Skrättmås Lund 27 mars kl 2015-2030 och 28 mars kl 0015.
10. Storspov Lund natten till 28 mars kl 0000, flock; och kl 0010, också flock, och slutligen hörd även kl 0025.
11. "Glada Lund 1 ex 25 mars (Ander)". (Ander = Kjell Ander, docent i zoologi, entomolog, men var kursamanuens när jag 1931 ~~gick~~ gick kursen i vertebraternas anatomi).
12. Utfärd till Krankesjön och Vombs ängar 28 mars 1943 med Lunda-studenternas kursverksamhet. Rätt bra. Wingstrand med. På kvällen denna dag kl. 2135 storspov och kl 2212 sjöorrar över Lund.

1943 forts.

13. Natten till 30 mars omkring kl 0015 storspov över Lund. Enligt Arne Melander även sjöorre. (Arne Melander: bror till Yngve M., medicinare).
14. Den 2 april kl 2350 starkt lockande av spov över Lund, på nära håll. ("spov" innebär storspov).
15. 3 april precis kl 2200 sjöorre, och kl 2201 storspov (över Lund)
16. Den kretsande och mot N avseglande vråken på oerhörd höjd första lördagen i april kl 1245. Jag vaktade med kikaren mot himlen i 15 minuter. Varm och klar dag, delvis dock med vita moln; och vinden svag, vilket är sällsynt. (Senare har tillskrivits att första lördagen var 3 april).
17. på kvällen 4 april kl 2030 skrattnås (över Lund).
18. den 5 april fiskmåsar etc över Lund "som ofta". På kvällen denna dag kl 2210-2230 hörde jag bra sträck av sjöorre; även kl 2330 hörde jag sjöorre, och kl 0020-0021 hörde jag spov. (detta alltså den 6 april!). Dahl rapporterade att han hört spov, taltrast och rödvinge. - Vind tämligen stark. (Dahl = Erik Dahl, sedermera professor i zoologi, installerad 1958 tror jag; i varje fall skedde det samtidigt med att Per Brinck installerades).
19. 6 april mycket fiskmåsar över Lund (och) kl 2335 sjöorre, trots relativt kallt väder. Vind dock avtagande nu på kvällen. Även kl 2353 hördes sjöorre.
20. 10 april kl 0020 och 0035 hörde jag storspov över Lund, och kl 0043 hördes sjöorre. (OBS: fr o m denna dag är obsarna i originalanteckningarna inte numrerade, men härnadan fortsätter jag numreringen).
21. (12 april var jag vid Sjölund kl 1630-1750. Se efter nr 21)
21. Söndag 11 april exkursion med Ehnбом till Dalby. Utbyte:
ormvråk-par, mer än ett,
blå kärrhök <u>hanne ad</u> ,
rödvinge, flock,
rödhake,
gårdsmyg,
bofinkar,
järnsparv,
gräsandpar, | <u>kråka på grodfångst,</u>
diverse skrott- och
fiskmåsar samt
<u>1 sillmåsar ad.</u> |
|--|--|

(Ehnбом = Kjell Ehnбом, entomolog, fjärilspecialist, var e o amanuens på Entomologiska Museet när jag kom till Lund 1931. Disputerade på insekt-anatomi).

OBS att den korta artlistan innehåller ett par trevliga iakttagelser.

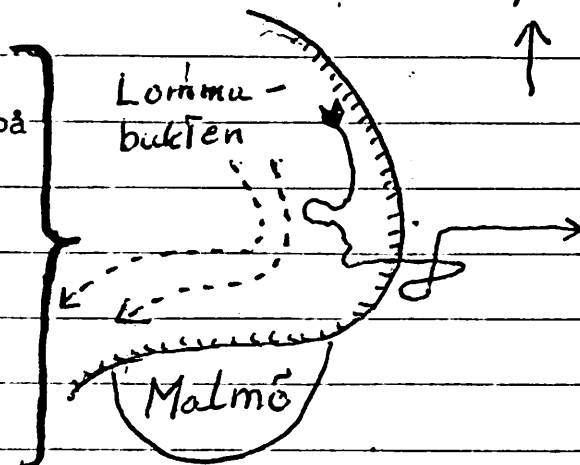
1943 forts.

22. 12 april var jag vid Sjölund kl 1630 - 1750. Större strandpipare allmän, även flockar etc. Vipa allmän men ej i flockar. Kärrensäppa ideligt spel, flera ex. Rödbena flera ex, spel. Storspov: flock; fåglarna lyfte i rader och flög inåt land, flöjtande, med ytterst kraftiga, djupa vingslag; detta skedde i tre omgångar mellan kl 1700 och 1730. Inalles 15 - 20 ex. Stare smärre flockar ~~flora~~.

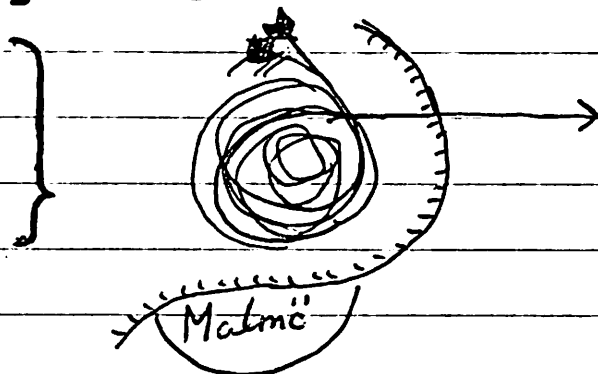
Även sågs:

sädesärta, ängspiplärka, sånglärka, gravand, bläsand, skrattnås, fiskmås och gråtrut samt av ejder följande:

först kom en flock på 160 ex, de flög enligt ~~en~~ heldragen linje på skissen, kom alltså från norr över vattnet, svängde en del men vek sedan av mot öster och försvann åt det hållet ~~flora~~ efter att ha gjort ytterligare några skarpa svängar. Sedan kom några småflockar enligt prickade linjer

Därefter kom massor, de samlades i flock på 600 ex, flög runt, splittrades ideligen fullständigt, gick slutligen in över land i jättelångt band, se nedre skissen:

Slutligen kom flera andra flockar (beteende ej angivet men troligen ungefär som de nämnda).

23. Söndag 18 april 1943 exkursion med Carl Henrik Johnsson till Sövde-området och på eftermiddagen även till Krankesjön. Starten skedde dock redan på lördagseftermiddagen, men utbytet denna dag begränsade sig till en tornfalk ~~flora~~ mittemellan Veberöd och Dalby, sedd från bilen, och därtill den trevliga och synbarligen välbesatta råk-kolonin vid Bläntarp. Dessutom dock över Snogeholms sjön en glada och 2 pilgrimsfalkar; vidare dubbeltrast och i Sövdeborgssjön en ejderguding och 3 par viggår!

Utbytet 18 april blev som följer:

kråka

råka

kaja allmän i Sövdeområdet

skata

nötskrika flerstädes i Sövdeomr.

stare här och där, men verkligt glädjande allmän på Karups ängar;

här flera flockar på 100 ex, 300 ex etc, dels täta, dels

spridda, varvid fåglarna gick och plockade på ängarna

bofink allmän, men inga flockar sedda

(korsnäbb ej sedd eller hörd!)

FORTS

1943 forts.

23 forts. (18 april!)

gråsparv

pilfink

gulsparv flerstädes

sävsparv sedd Karup, Krankesjön etc., även 1 hanne vid Snogeholms slott

sånglärka allmän

trädlärka sjöng nära Bellevue

ängspiålrka: spridda ex sedda vid Karup m fl ställen, men alls ej stora flockar

sädesärta enstaka ex.

trädkrypare Sövdeområdet

nörväcka " i flera exemplar

talgoxe

blåmes

svartmes flerstädes

entita

lövsångare: ett ex sjöng på örnudden i Sövdesjön. *Mycket Tidigt!*

dubbeltrast: sedd enstaka eller 2-3 ex tillsammans flerstädes i Sövdeområdet

taltrast flerstädes

koltrast

stenskvätta tydligen allmänt anländ; fanns dock redan 4 april enligt C H Johnsson

rödhake allmän

gröngöling Snogeholm

större hackspett 2 ex vid Snogeholmssjöns östra sida, dessutom sedd i skogen på andra ställen

X pilgrimsfalk: bo funnet, honan låg i boet! Dessutom 1 ex praktfullt sedd vid Sövdesjön, "i vinden hela tiden".

ormvråk flera ex, även vid Silvåkra ett ljust ex

fiskgjuse: ett ex flög mot NO vid Snogeholmssjön kl 0700.

X glada: bo funnet! Även ett ex iakttaget längre norrut i området

duvhök: ett ex vid örnudden i Sövdesjön

brun kärrhök: hanne ad ad sedd vid Krankesjön.

skogsduva Sövdeområdet

ringduva enstaka ex flerstädes. Flock på 24 ex gick och plockade på ett fält vid Silvåkra slott.

fasan skrek vid Sövde, men bara ett ex.

större strandpipare 1 ex vid Karup

vipa allmän, särskilt vid Karup fanns massor, men ej i flockar (utan fördelad på sina resp. revir)

storspov hördes vid Snogeholm 0530 och var allmän vid Karup etc. dock kanske i mindre antal än förut (i vår)

brushane: vid Karup 3 hannar, varav 2 med svart och 1 med röd krage

rödbena spelade vid Karup

skogssnäppa ett ex vid Karup, i dike

(kärrsnäppa troligen iakttagen vid Karup)

enkelbeckasin massor vid Karup. Bo med 4 gröna ägg funnet. (Det sistnämnda ej kommenterat, men uttryckssättet antyder

kanske att arttillhörigheten ej var bergsäker, eller ej betraktades av mig som bergsäker. Färgangivelsen "gröna" ägg betyder absolut "med grön eller grönaktig grundfärg")

rörhöns: sedd Snogeholm på morgonen

sothöns också sedd Snogeholm på ~~morgonen~~ morgonen; dessutom tämligen allmän i Krankesjön, flera flockar sedda där.

häger: Sövde 15 ex sedda samtidigt, de flesta var ad.

FORTS

5
1943 forts.

23 forts.

(storskrak ej sedd, borta för säsongen)

X salskrak: ett par i Krankesjön.

X (ejder: en guding i Sövdeborgssjön, men observera att detta var på lördagen 17 april. Se inledningen till moment 23).

brunand allmän i Krankesjön, men mycket färre än vid förra besöket. vigg dito dito i Krankesjön, nu knappt mer än några tiotal att se där. Även sedd i Snogeholmssjön och Sövdeborgssjön.

knipa: enstaka ex i sjöarna incl. Vombsjön och Krankesjön. I Vombsjön flock på 2 hannar ad och 3 - 4 honor.

skedand påfallande allmän i Krankesjön: flera dussin par.

gräsand överallt, men föga talrik, tyckte jag

(bläsand troligen sedd i västra delen av Sövdesjön, men ingen säker iakttagelse)

(stjärtand icke sedd)

(sångsvan icke heller sedd)

knölsvan allmän i Krankesjön

sädgås: (a) på lördagen 17 april liten flock vid Sövdeborg på e.m.

(b) på söndagen 18 april liten flock vid Sövdesjöns östsida och stora flockar vid sjöns västsida, här minst 300 ex, sannolikt flera, kanske c 500 ex. Stora flockar denna dag även vid Karup; de lyfte där, uppenbart skrämde, strax innan vi kom dit.

X grågås: i sistnämnda flockar även en praktfull grågås, den och de andra gässen flög ner mot Sövdesjön.

X spetsbergsgås: ett ex. i sistnämnda flockar och med samma beteende. skrattnås allmän i Snogeholmssjön, och massor i Krankesjön, tusentals exemplar.

fiskmås enstaka på fälten. Vid Krankesjön 1 ad.

gråtrut: vid Vombsjön ett ex, ej utfärgat men kanske ~~utfärgat~~ på väg att bli två år, d v s kläckt 1941. (Vid denna tid var jag inte mycket hemma på dessa dräkter, men åldersbestämningen verkar fortfarande sannolik).

skäggdopping: sedd i Snogeholmssjön, Sövdesjön, Vombsjön och Krankesjön, men "ej massor".

kricka: minst 150 ex i Krankesjön, men för övrigt ej mycket.

(Kommentarer: (a) som synes av inledningen, behandlas i ovanstående moment inte en dag utan två dagar. I språkligt hänseende är inledningen inte lyckad, men jag orkar inte skriva om den.

(b) Carl Henrik Johnsson var en naturintresserad affärsman från Helsingborg, var rätt trevlig och (eller: men) ansåg sig som en ledande kulturpersonlighet.

(c) OBS att artlistan är av avsevärt intresse. Såvitt jag vet finns inte många anteckningar från våren c 1941 - 1947 bevarade från de sydskånska fågelmarkerna. Mina egna obsar var visserligen intensiva dessa år, men nästan helt begränsade till sensommar och höst, då jag obsade i Falsterbo. Resten av året (åren) var jag till stor del inkallad.

FORTS

1943 forts.

Härnadan följer en artlista med många observationsdata, mest från tiden c 15 april - 5 maj 1943. Av listan kan man utläsa mål och utbyte för ett par exkursioner.

Kaja 6 + 2 ex mot SV vid Falsterbo 1 maj kl c 1100, dock eventuellt delvis återgående. Samma dag kl c 1400 sågs 6 ex åter över Falsterbo. Måne desamma 6?

Stare flock Flommen 1 maj, däri c 50 - 60 ex; dessutom småflockar. Även annorstädes vid denna tid småflockar (sedda).

⊗ Mindre korsnäbb Sövde-exkursionen 28 april en hanne + ett ex därtill.

Domherre Uppträdande i vinter oklart

Grönsiska hörd vid Krankesjön 27 april

Steglits 1 maj ett ex Falsterbo

Hämpling flock 8 ex tätt sammanhållande sedd 27 april

Bofink	} intet märkligt
Bergfink	
Gråsparv	
Pilfink	

Gulsparv sjöng i Falsterbo 1 maj

⊗ Kornsparv flerstädes vid Falsterbo och Skanör 1 maj samt på sträckan Skanör - Vellinge 2 maj

Sånglärka allmän överallt, Svedala - Falsterbo 1 - 2 maj

⊗ Fältpiplärka: 1 ex Falsterbo 1 maj

Gulärta 1 ex hemma på Hildesborg 25 april, ~~vid Krankesjön 27 april~~ och vid Krankesjön 27 april och vid Falsterbo 1 maj, på båda sistnämnda lokalerna sedd flerstädes men ej allmänt. (Tidiga data! GR). Ej sedd av Svärdson vid Krankesjön 26 april. Ovisst om den sågs vid Sövde 28 april.

Sädesärta tämligen allmän Falsterbo etc

Nötväcka Sövde 28 april

Trädkrypare: ovisst om den sågs dessa dagar

talgoxe sedd Hildesborg vid påsk

blåmes " " " "

svartmes Sövde flerstädes

tofsmes: ovisst om den sågs dessa dagar

entita sedd Hildesborg vid påsk

stjärtmes: 1 ex sågs vid Snogeholm 28 april

svartvit Flugsnapp: 1 hanne sedd Lund 27 april, och minst 1 hona och 2 hannar sedda i Falsterbo 1 maj. Jag fick uppgift om att arten setts i Lund redan 20 april. Sagesman ej angiven. Även uppgift från Lund 23 april med frågetecken. Formuleringen innebär med säkerhet att obsen gjordes före 27 april och sannolikt just 23 april.

lövsångare: 1 ex sjungande vid Sövde 18 april, "tidigaste datum", sedan allmän, t ex Hildesborg 25 april, Falsterbo 1 maj, etc.

FORTS

7
1943 forts.

7
Fortsättning på artlistan omfattande tiden c 15 april - 5 maj.

grönsångare Sövde 1 ex 28 april, ej fler den dagen. Lund 1 ex 3 maj och 1 ex 4 maj på annat ställe i staden

ärtsångare Vellinge 2 maj, och Yngve Melander ~~rapporterade~~ 1 ex vid Borgeby 1 maj

törnsångare också rapporterad av Yngve Melander vid Borgeby 1 maj i ett ex.

sävsångare: Svärdson rapporterade enstaka ex vid Krankesjön 26 april, och själv hade jag enstaka ex där 27 april. Wingstrand och Olsson angav att den var allmän någon av de sista dagarna av april, trol. 29. (Kommentar: lokaler ~~ej~~ ej meddelade, men troligen Krankesjön och/eller Borgeby och/eller Sövdeområdet. Vidare: Olsson tog sig senare namnet Otterlind, förnamn: Gunnar).

järnsparv: i granet vid Hildesborg 2 ex ideligen sjungande hela påsken

ringtrast: sedd av Olsson i Lund ^{ej ex efter om odober} (men tyvärr inga data angivna)

dubbeltrast Sövde 28 april flerstädes

taltrast " " " "

stenskvätta "allmän 18 april och - - april". (Sistnämnda datum ej läsligt med säkerhet, men sannolikt står där 11).

buskskvätta Sövde 1 ex 28 april, och vid Falsterbo 1 maj var den "mycket allmän, faktiskt flockvis" (OBS: intressant ~~uppgift~~ uppgift. Numera aldrig i sådant antal! GR vid renskrivandet 1984-02-20)

rödstjärt: vid Hildesborg 24 april 1 sjungande hanne, både sedd och hörd. Vid Falsterbo 1 maj tämligen allmän, "men bara hannar"

(♂♂♂)

⊕ svart rödstjärt: hanne sjöng på Falsterbohus 1 maj

ladusvala: Svärdson rapporterade 100 ex Krankesjön 26 april. Själv såg jag "mycket under 100 ex" vid Krankesjön 27 april. Vid Sövde 28 april "flerstädes, men ej mycket". Vidare såg jag arten vid Falsterbo 1 maj och flerstädes mellan Skanör och Svedala 2 maj. Se även följande:

hussvala } (Erik) Montén och Yngve (Melander) ha tidigare data
ladusvala }

större hackspett Sövde flerstädes

mindre hackspett: en hanne trummade på takflaggstängen på gamla biblioteket 30 april och 1 maj, och på Geologiska Institutionen 3 maj och 4 maj.

⊕ jorduggla 1 ex Ljungen 1 maj.

✕ pilgrimsfalk: boet vid Sövde ~~28 april~~ 28 april, dessutom vid Ranås 1 ex även denna gång + 1 glada. (Kommentar: (a) pilgrimsfalkens bo fann jag 18 april, se särskild rapport ~~från~~ från den dagen. (b) Tecknet + betyder i mina anteckningar ofta "tillsammans med").

FORTS.

1943 forts.

Fortsättning på artlistan omfattande tiden c 15 april - 5 maj.

stenfalk: Hildesborg 1 hanne 25 april, Ljungen 1 hanne 1 maj på eftermiddagen, Sövde 1 hanne 28 april på eftermiddagen.

tornfalk: sedd Sövde 28 april och Ljungen 1 maj

ormvråk 1 exemplar (understruket!) Ljungskogen 1 maj på eftermiddagen

glada sedd Sövde (28 april, vilket framgår av uppgifterna om pilgrimsfalk ■ härovan)

sparvhök: 1 ex kom in västerifrån vid Hildesborg 25 april på eftermiddagen. 1 ex sågs på Ljungen på morgonen 2 maj, och 1 ex sågs vid Svedala Nygård 2 maj på eftermiddagen

brun kärrhök: vid Krankesjön sågs 2 hannar och 1 hona 26 april av Svärdson, och på samma lokal såg Borg 2 par 29 april. (Borg = Karl Borg, sedermera professor i veterinärmedicin eller viltsjukdomar. Hemort Sjöbo, där hans far var länsveterinär).

ringduva: enstaka sedda på Ljungen 1 maj, och vid Svedala Nygård sågs 9 ex i flock 2 maj. Arten allmänt sedd i Sövdeområdet och vid Hildesborg.

skogsduva sedd vid Sövde

fasan sedd på Ljungen etc

strandskata allmänt sedd vid Falsterbo 1 - 2 maj. "Bo med 4 ägg" (funnet). (Kommentar: förmodligen felaktig uppgift, eftersom denna art i normala fall bara lägger 3 ägg. GR vid renskrivningen 1984-02-20).

större strandpipare: bo med 4 ägg funnet på Falsterbo Nabb den 1 maj. Vid Sövde fann jag bo med 4 ägg redan 28 april. (Kommentar: vid Sövdesjön, och nästan säkert på dess västra strand nedanför den s k Holmabacken, en fin vadarstrand åtminstone vid denna tid. GR)

(X) svartbent strandpipare Flommen 1 ex 1 maj

pipare: 2 maj kl 0830 kom en flock på 40 stora pipare över Skanör med kurs mot ONO. ("Säkert ljungpipare" har jag antecknat; detta är väl rimligt, men knappast helt säkert, eftersom inga positiva karaktärer anges. GR.)

vipa allmän. Vid Nabben i Falsterbo gick 4 vipor ut mot SV den 1 maj. Svärdson var närvarande vid detta tillfälle, vilket är av intresse eftersom han dittills inte hade trott på möjligheten att någon fågel i vårt land kunde bege sig på flyttning m l m söderut så tidigt på säsongen. Det skulle ju bli 'fysiologisk höstflyttning', så att säga. Naturligtvis tror jag inte att dessa vipor flyttade ur landet efter fullbordad häckning. Och naturligtvis är det tänkbart att de kunde vända tillbaka. Men detta är långt ifrån säkert. (Denna kommentar delvis gjord vid renskrivandet 1984-02-20. GR.)

(X) skärfläcka allmän på Flommen, c 35 par den 1 maj. Denna dag fann jag bon där med 2, 3 och 4 ägg.

storspov sedd vid Frihult vid Sövdesjön (utan datum men säkerligen 28 april). Vid Skanör 1 ex 1 maj.

(X) rödspov sedd vid Vomb 29 april av Borg och Olsson. Själv såg jag ett spelande ex på Skanörs flom 1 maj

FORTS

1943 forts.

Fortsättning på artlistan omfattande tiden c 15 april - 5 maj.

Brushane: stort spel Vombsä ängar 29 april. Enstaka ex Flommen 1 maj.

Rödbena: bo med 4 ägg Flommen 1 maj. F.Ö. allmän.

drillsnäppa sedd på vanliga platsen vid Sövdesjön 28 april.

kärnsnäppa sedd vid Sövdesjön 28 april, och vid Skanör och Falsterbo 1 maj etc.

enkelbeckasin allmän vid Krankesjön 27 april, och 2 ex sedda på Ljungen på eftermiddagen 1 maj

ej inf.
halvenkel beckasin: Svärdson sade sig ha sett 3 ex ~~flommen~~ vid Krankesjön 26 april. I originalanteckningarna finns endast denna kommentar: "säkert ???". (Jag är fortfarande tveksam om uppgiften bör accepteras. GR 1984-02-20).

sothöna: Krankesjön 100-tal men långt ifrån 1000-tal; troligen bara något över 100 ex iakttagna. - I Borgs mosse 28 april flera par. (Kommentar: (a) OBS: iakttagelserna från Krankesjön intressanta trots sin korthet. (b) "Borgs mosse" var en liten men trevlig och vegetationsrik damm alldeles intill veterinär Borgs villa i Sjöbo. Mycket fritt vatten, på intet sätt igenväxt. Numera säkerligen förstörd, ~~flommen~~ givetvis av omtanke om naturen. GR 1984-02-20).

trana: ett ensamt ex Ilstorp 28 april; flög över slätten

häger: vid Sövde 28 april en hel mängd ad, över 15 ex sedda. Troligen fanns här fortfarande en koloni. (Kommentar 1984: en koloni nära Assmåsaviken ~~flommen~~ Snogeholmssjön av finns fortfarande, men jag har ett svagt minne av en koloni närmare Sövdeborg i gamla dagar; kanske finns uppgift därom i anteckningar från 30-talet). Vidare om häger: 1 maj på middagen kom 4 hägrar juv in från SV över Flommen, alla 4 i sällskap, flög mot NO på medelhöjd.

småskrak: i Falsterbo ~~flommen~~ 1 maj tämligen allmän i småflockar. Även längre ute i vattnet låg flockar.

ejder: 3 mörka ex sågs från Nabben 1 maj. Därutöver ej sedd! sjöorre hörd på Nabben 1 maj kl 12(!), 2 - 3 gånger av mig, en gång av GN (GN = Gunnar Nordqvist).

brunand: Krankesjön allmän, och 28 april en hanne sedd i Snogeholmssjön.

vigg: Krankesjön flerstädes, Sövde etc flerstädes, Snogeholmssjön 6 ex = tre par 28 april.

knipa i Snogeholmssjön 28 april 3 ex, icke hannar ad.

skedand allmän i Krankesjön 27 april. I Flommen sågs en hanne den 2 maj på morgonen

gräsand: i Krankesjön småflockar av hannar 27 april, och i Flommen dussintals hannar 1 maj.

Stjärtand flera ex Flommen 1 och 2 maj; mest var det hannar, men åtminstone ett par, hanne + hona, 1 maj

bläsand: flock betande 28 april vid Frihultsstranden (av Sövdesjön, samma strand som härovan ~~flommen~~ betecknades som belägen "nedanför den s k Holmabacken"). "Trevligt".

kricka sedd Krankesjön 27 april och Sövde 28 april.

årta: sedd i sex par i Silvåkrakärret 26 april av Svärdson. Själv såg jag arten i Krankesjön 27 april och vid Sövde 28 april. (Inga uppgifter om antalet då, men säkert helt få ex. GR)

1943 forts.

Fortsättning på artlistan omfattande tiden c 15 april - 5 maj.

- ⊕ Snatterand: Svärdson såg "ett par i Kr SO 26 april". (Kommentar: säkert en riktig iakttagelse, jag tycker mig minnas att han publicerade den rätt snart efteråt. Jag minns detta fall mycket tydligt. Svärdson frågade mig, säkerligen redan följande dag, om vi, som ~~besöker Kranke sjön~~ ofta besöker Kranke sjön, brukar se snatterand därute. Jag svarade ett klart nej, jag hade då aldrig sett arten, och den enda uppgift, jag kände till från Kranke sjön, finns publicerad i Swanbergs bok. Vidare: redan från 30-talet brukade jag använda förkortningarna N O V S NO NV SO SV i betydelsen "norra östra....sydvästra" eller "norra delen av" etc. "Kr SO" betyder alltså "sydöstra delen av Kranke sjön, o s v.

knölsvan ej iakttagen vid Skanör och Falsterbo 1 - 2 maj. Men i Kranke sjön sågs flera par samt en mängd ej häckande ad och ~~flått~~ några fjolårsungar, allt detta 27 april. Dessutom ett häckande par i Sövdesjön SV. (OBS: intressanta uppgifter!)

gravand/ mycket allmän på Flommen 1 maj. Och 2 maj sågs bl a en flock på över 70 ex, som lyfte och vid nedslaget ~~flått~~ kastade som gäss

- ! NV sädgås: i Kranke sjön 27 april ett ex tillsammans med en grågås; Vidare 28 april summa c 700 vid Frihult vid Sövdesjöns SV-V del. I denna flock flera andra arter, se nedan

bläsgås: i flocken vid Frihult minst ~~flått~~ 10 bläsgäss 28 april

- ⊕ spetsbergsgås: i sistnämnda flock 2 eller 3 spetsbergare 28 april

vitkindad gås: i " " 6 vitkindade gäss 28 april

- ⊕ grågås: i Kranke sjön NV 27 april en grågås sedd tillsammans med en sädgås. (Mycket sällsynt fall! GR)

allmänt om gässen: anmärkningsvärda obsar! Flocken vid Frihult utsökt!

prutgås: 4 ex i Höllviken på e m den 1 maj

skrattnås: jättekolonier i Kranke sjön, stor koloni i Snogeholms-sjön, stor koloni i Borgs mosse i Sjöbo; vidare allmän i Falsterbo etc

fisknås: som vanligt sedd på fält etc vid alla dessa exkursioner
gråtrut sedd i Falsterbo

havstrut 2 ad i Höllviken 1 maj på eftermiddagen

fisktärna, Svärdson såg 1 ex i Kranke sjön 26 april. Mycket tidigt datum

silvertärna var allmän i Skanör - Falsterbo 1 maj. De voro orädda och studerades mycket noga av mig. "Alla voro silvertärnor på det entydigaste".

småtärna 2 ex Flommen 1 maj

skäggdopping mycket allmän i Sövdesjön; "även Kranke sjön". Detta uttryckssätt innebär ~~flått~~ naturligtvis att arten sågs i Kranke sjön, men nästan säkert inte i lika stort antal som i Sövdesjön (GR 1984-02-20)

FORTS

1943 forts.

Fortsättning och slut på artlistan omfattande tiden
c 15 april - 5 maj, tillika med ett par tillägg,

- ⊕ gråhakedopping: ett par i Borgs mosse 28 april
- ⊕ smådopping sedd i Borgs mosse, likaledes 28 april.

Tillägg:

- (a) Natten till 14 april sträck av sjöorre och storspov
- (b) natten mellan 14 och 15 april hördes sjöorre kl 2120, 2215 & 0039
och samma natt hördes storspov flera ggr mellan 2340 och 0030.

För iakttagelser i juni och juli 1943 se följande sidor!

För iakttagelser fr o m 25 juli 1943 se Falsterbo-anteckningarna, som omfattar sensommaren och hösten t o m 1 november.

1943 forts.

1943-06-24.

Cykel Lund - Kumlatofta - Sjöbo. Väder: "skurar etc". - Vid Ils-
torp kom en flock på 13 storspövar mot SV; de var mycket långnäbbade
(alltså gamla fåglar. GR). Vidare sågs starflockar och "mycket sten-
skvätteungar".

1943-06-26.

⊗ ⊗

Flamingo-dagen, och kornsparvar. (Detta är ~~allt~~ allt som finns
av anteckningar! Men det är bättre än intet. Denna dag såg jag nämli-
gen en flamingo vid Löddeåns mynning. Hade fått rapport om den men
minns inte varifrån. Det var mitt livs första flamingo. Herr Carl-
Fredrik Lundevall hedrade just i dessa dagar Skåne med sin närvaro, ~~och~~
fick höra talas om flamingon och for ut och beskådade den. Skrev
sedan en uppsats om fallet i Fauna och Flora. - Det är tveksamt om
mina rätt fylliga anteckningar från obs-platsen numera finns kvar.
GR 1984-02-20).

1943-06-28.

⊗

(For per cykel) Lund - Karup. Där sågs gök hane och hona, vidare
2 hägrar, oroliga storspövar, samt vipor. Lövsångare, sävsångare och
sävsparv sågs, och alla tre arterna sjöng. Gulärta sedd. Kornknarr
(hördes). Många enkla beckasiner spelade, enstaka vipor, några spövar.
3 gräsänder. Buskskvätta, ängsپیلärka.

(Jag fortsatte till) Sövdesjöns norra del, såg här 1 skogssnäppa,
enstaka skrattmåsar, några gräsänder, och 2 ringduvor. Därefter
Sövdeborgssjön: trädpiplärka, trädlärka, 3 hägrar, ormvråk, 2 fisk-
tärnor, sothöns, skäggdopping.

Sedan Snogeholmssjön: skäggdopping, hussvala, en massa skrattmåsar,
enstaka fisktärnor.

Stor backsvalekoloni vid Sövde by. 2 - 3 bon (av backsvala) även
i helt litet grustag vid kvarnen som ligger vid allmänna vägen mellan
Everlöv och Blentarp, just där enskilda vägen tar av ner till Karup.

Ett par exkursioner i juli: se nästa sida.

1943 forts.

(13)

1943-07-11.

Sjölunda några middagstimmar 11 juli 1943. Artlista:

kaja
 stare flera flockar, dels blanda-
 de (av ad och juv) eller med
 mycket ad, dels - i vissa
 flockar - enbart juv.
 ängspioplärka: ett ex sjöng
 gulärlor
 törnsångare
 ladusvala
 hussvala: allmänaste svala,
 (häckade talrikt på) Arlövs
 sockerfabrik
 backsvala några få ex
 tornsvala en flock en gång,
 "jämför förut"
 (rovfåglar icke sedda)
 strandskata enstaka ad
 större strandpipare. Sågs i
 parningsflykt
 ljungpipare en ad!!
 vipa mycket allmän. Både ad och
 juv, ad delvis ruggande
 brushane ad massor, över 80 sedda.
 Allra mest hannar; några få
 honor. OBS hannarnas dräkter.
 grönbena ej allmän, blott några
 få ex.
 drillsnäppa summa 3 ex på
 spridda platser

(kärrsnäppa ej sedd med säkerhet,
 men en flock på 10-15 ex på
 avstånd var kanske denna art)-
 häger 1 ex flygande på avstånd
 gräsand mycket allmän, flera
 hundra ex. De uppskrämdes på
 långt håll, (detaljgranskning
 av dräkten därför omöjlig,
 men troligen var det mest
 hannar i sommardräkt
 brunand en hona
 gravand några ex
 sothöna 3 - 4 par + "juv".
 Kanske menas snarare "pull"?
 Men inte säkert.
 rörhöna 1 ad sedd fint
 skrattnås 1000-tal, men antalet
 var nog knappt mer än 1000.
 Allra mest ad, dock även
 några årsungar här och där
 fiskmås: ej i större antal
 gråtrut: ej i större antal
 havstrut c 10 ex på en dybank
 silvertärna några ex, "en berg-
 säker" (betyder kanske: minst
 en bergsäker)
 fisktärna några ex, "en berg-
 säker" (jfr föregående art!)
 småtärna ett ex.

1943-07-xx

På samma sida som början av protokollet för 11 juli finnes också
 en odaterad anteckning: "grönsiska Sövdeborg".

1943-07-18.

(Plats: Hildesborg). Kvällstur med Pappa. Ortolansparv, några
 drillsnäppor, stare enligt angivelser, 4 skogsduvor.

(Kommentar: orden "enligt angivelser" antyder att fylligare anteck-
 ningar gjorts. Ovisst om de bevarats, och inte heller klart varför
 jag skrivit även denna "förkortade version". ~~Ex~~ (exempelvis anteck-
 ningarna från 26 juni på föregående sida. Jämför)

1943-07-19.

(Plats: Hildesborg), På middagen 4 drillsnäppor, 1 tornfalk (kurs!),
 1 häger, 18 skrattnåsar ad.

På kvällen kl 1930 - 1940 c 1000 starar och en småspov!

Härmed slut på renskriften av de 27 sidor originalanteckningar,
 som renskrevs 1984-02-18 och 19 och 20. Avsnittet omfattar i ren-
 skrift 13 sidor.